

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen
E-mail: hoering@fvst.dk
Cc.: KISE@fvst.dk; RIBO@fvst.dk

Dyreværnsrådet

Dato: 7. august 2013
Sags/dok. nummer: 14229/560198
Reference: VETENH/CHRK

Fødevarestyrelsens høring af forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte i høring – J.nr. 2013-15-2301-01264/KISE

Fødevarestyrelsen har ved e-mail af 3. juli 2013 sendt forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte i høring.

Dyreværnsrådet har behandlet sagen og skal i den anledning udtale følgende:

Dyreværnsrådet er enig i, at fiksering af søer og gylte indebærer væsentlige velfærdsproblemer, jf. rapporten¹ fra arbejdsgruppen om hold af svin. Det er således Dyreværnsrådets opfattelse, at en ændring af lov om hold af drægtige søer og gylte, således at grisene fremover vil gå løse en større del af deres produktive liv, vil bidrage til at forbedre dyrevelfærden.

Dyreværnsrådet bemærker, at grisene i medfør af det fremsendte lovforslag fortsat kan sættes i boks i forbindelse med brunst, dvs. i den periode, hvor de netop har ekstra behov for at have adgang til social aktivitet. Således fremgår det af ovennævnte arbejdsgrupperapport, at fiksering af søer i brunstperioden hindrer at den stærkt indre styrede motivation kan komme til udtryk, hvilket kan medføre stress og frustration.

Det er Dyreværnsrådets opfattelse, at det ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning ville være en fordel, hvis grisene også kunne gå løse i forbindelse med brunst, men at det samtidig vil stille større krav til arealets størrelse m.v.

Dyreværnsrådet finder, at forslaget som helhed er en klar forbedring af dyrevelfærden, idet grisene nu kommer til at gå løse i en langt større del af deres produktive liv.

På vegne af rådet

Charlotte Røgild Knudsen
Fuldmægtig, Cand. jur.
Sekretær for Dyreværnsrådet

¹Arbejdsgrupperapport om hold af svin, december 2010

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 33-35
2600 Glostrup

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSHOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

Høsterkøb den 11. august 2013

Vedr.: Høring over forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, j.nr. 2013-15-2301-01264/KISE

Fiksering af søer og gylte er efter DOSO's mening et af de mest vidtgående tilladte indgreb i svineproduktionen, da det begrænser søernes mulighed for bevægelse og deres naturlige adfærdsmønstre. Derfor hilser vi lovforslaget velkomment, også fordi vi anser det for positivt, at Danmark går foran EU, hvilket tidligere har vist sig at kunne medvirke til at løfte niveauet i de øvrige EU-lande. DOSO havde naturligvis gerne set, at lovforslaget også havde omhandlet de farende og diegivende søer og gylte. Det er dog glædeligt, at man fra ministeriets side har intentioner om så hurtigt som muligt at udvide loven til også at gælde for søer og gylte i forestien.

DOSO har følgende bemærkninger til lovteksten:

§5 stk.1

Det er positivt, at der i forbindelse med løsdriftssystemer etableres individuelle aflastningsstier til aggressive, syge eller skadede dyr. Men mulighederne for opstaldning af goldsøer i enkeltdyrsboks (fiksering) er for rummelige og kan misbruges, således at goldsøer rutinemæssigt opstaldes i enkeltdyrsboks i 3 dage i den egentlige brunstperiode, fordi det skønnes, at alle goldsøer i denne periode kan skade sig selv eller andre dyr. Netop i selve brunstperioden er soen mere aktiv og motiveret for social kontakt, og derfor er det vigtigt, at soen i denne periode har plads at røre sig på og er sammen med flokfæller. Således anføres det i arbejdsgrupperapporten at: "*Fiksering af søer i brunstperioden hindrer, at den stærkt indre styrende motivation kan komme til udtryk, hvilket kan medføre stress og frustration*".

Derfor foreslår vi, at der i forbindelse med løsdriftssystemet etableres individuelle stier, hvor søerne frit kan gå ind og ud. Sådanne systemer har vist sig effektive, fordi svinene kan søge i skjul, hvis de føler sig truet af andre svin.

§7

Slettes idet det ikke skal være tilladt at fiksere goldsøer i enkeltdyrsbokse.

Overgangsperiode

DOSO mener, at en overgangsperiode frem til 2035 for alle eksisterende bygninger er al for lang tid.

Vi foreslår, at loven træder i kraft for alle bygninger 20 år efter opførelse eller 20 år efter udførelse af væsentlige ændringer herunder tilbygninger – dog senest i 2035. Bygninger der er ældre end 20 år pr. 1. januar 2015.

Med venlig hilsen

DOSO

Peter Møllerup

Formand

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSHOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Det Veterinære Sundhedsråd

3.

Fødevarestyrelsen
hoering@fvst.dk

cc:

kise@fvst.dk
ribo@fvst.dk

J.nr.: 2013-32-08-00099

Den: 13. august 2013

Deres ref. nr.:

Høring over forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, j.nr. 2013-15-2301-01264/KISE

Det veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til høringen:

I §5 stk 1, er det anført: "*Hvis dyrene er opstaldet i grupper, kan enkelte dyr, som er aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, dog opstaldes midlertidigt i individuelle stier eller aflastningsstier.*"

Rådet finder at det i loven skal sikres at syge eller tilskadekomne svin skal opstaldes i sygestier.

Med venlig hilsen

På vegne af Det Veterinære Sundhedsråd

Lissi Vestergaard Karlsen
Specialkonsulent/Dyrlæge
Sekretariatet for Det Veterinære Sundhedsråd

16. august 2013

Att.: Kirsten Sejlstrup
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra Fødevarestyrelsen dateret d. 3. juli 2013 vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte (J.nr.: 2013-15-2301-01264/KISE).

Det Dyreetiske Råd mener overordnet set, at forslaget om, at søer og gylte skal være løsgående i løbe- og kontrolafdelingen, er et stort skridt i retning af at forbedre dyrenes velfærd. Rådet anser det videre for positivt, at Danmark går foran EU, og håber, at dette kan medvirke til at løfte niveauet i de øvrige EU-lande. Rådet fremhæver dog samtidig, at der skal arbejdes målrettet – nationalt og især internationalt – for, at også de farende og diegivende søer bliver fritgående og mener, at dette bør være en højt prioriteret opgave, både politisk, forskningsmæssigt og i svinebranchen.

Det Dyreetiske Råd har følgende øvrige bemærkninger til forslaget:

Ny tekst til § 5 stk. 1

Det Dyreetiske Råd kan bakke op om kravet om, at søer og gylte skal være løsgående. Rådet kan også tilslutte sig, at der etableres individuelle stier til midlertidig opstaldning af aggressive, syge eller skadede dyr. Men Rådet er betænkeligt ved muligheden for at opstalde goldsøer i op til tre dage i enkeltdyrsbokse, hvis de skønnes at kunne skade sig selv eller andre dyr. Rådet anerkender, at der i visse tilfælde kan være et sådant behov, men påpeger, at alle goldsøer i princippet vil kunne skønnes at kunne forvolde skade. Rådet er derfor bekymret for, at der her gives mulighed for på forhånd at isolere dyrene – måske unødigt – og, at kravet om løsdrift i løbe- og kontrolafdelingen dermed i et vist omfang kan omgås. Rådet anbefaler, at der i stedet gives mulighed for, at goldsøerne kan opstaldes i enkeltdyrsbokse, hvis de *har* forvoldt skade.

Det Dyreetiske Råd er opmærksomt på, at der ved løsdrift er en øget risiko for, at nogle dyr påfører andre dyr skader, sammenlignet med opstaldning af dyr individuelt. Rådet mener, at det sideløbende med overgang til løsdrift er afgørende, at der også iværksættes tiltag til at minimere denne risiko. Rådet anbefaler derfor videre, at der samtidig med kravet om, at søer og gylte skal være løsgående i løbe- og kontrolafdelingen, stilles krav om etablering af en indretning, der sikrer, at søer og gylte kan komme væk fra andre søer og gylte i gruppeopstaldningsarealet. Rådet påpeger desuden, at det er afgørende, at landmanden nøje overvåger sine dyr og sørger for, at evt. aggressive søer og gylte

hurtigt fjernes fra flokken. Endelig opfordrer Rådet til, at adfærd, der er hensigtsmæssig ved gruppestaldning, bliver prioriteret ved udvælgelsen af avlsdyr.

Ikrafttrædelse

Det Dyreetiske Råd har i forbindelse med høringen over arbejdsgrupperapporten om hold af svin i 2011 afgivet følgende bemærkninger til ikrafttrædelsestidspunktet for kravet om løsdrift i løbeafdelingen (hørings svar af 18. februar 2011):

”Arbejdsgruppen anbefaler et forbud mod fiksering i løbeafdelingen gældende fra 2021 for nybyggeri og større ombygninger. Det Dyreetiske Råd hæfter sig ved, at 10 % af besætningerne allerede har omlagt til løsdrift i løbeafdelingen med henblik på salg til det britiske marked. Rådet stiller sig umiddelbart uforstående over for behovet for at udskyde kravet 10 år (til 2021), når det samtidig anføres, at kravet kun skal gælde for nybyggeri og større ombygninger. Rådet er opmærksomt på, at den merpris, der pt. kan opnås ved salg til det britiske marked kan bortfalde, når alle kan levere svin, der er produceret på de ønskede betingelser. Rådet finder dog ikke, at dette er et tilstrækkeligt tungtvejende argument og påpeger, at man blot skubber problemet foran sig. Rådet finder derfor, at kravet bør gælde for nybyggeri og større ombygninger umiddelbart efter lovens ikrafttræden.”

Det Dyreetiske Råd kan således tilslutte sig, at ændringerne træder i kraft 1. januar 2015 for nybyggeri, genopførte bygninger og større ombygninger. Rådet er opmærksomt på, at denne korte frist kan give anledning til usikkerhed om effektiviteten ved de nye systemer, både hos landmænd der skal bygge nyt eller bygge om og hos deres finansieringskilder. Rådet henviser dog til, at der jf. ovennævnte bemærkninger allerede er en del af den danske svineproduktion, der har etableret disse opstaldningsforhold, og at der derfor kan trækkes på erfaringerne herfra.

Det Dyreetiske Råd finder principielt, at en overgangsperiode på 20 år er rimelig til afskrivning af eksisterende bygninger. Rådet stiller dog spørgsmålstegn ved, hvornår de 20 år skal gælde fra. I forslaget lægges op til, at kravene skal gælde for alle bygninger fra 2035 svarende til, at de 20 års afskrivning gælder fra 2015. Rådet mener, at det bør overvejes i stedet at stille krav om, at de 20 års afskrivning, og dermed reglerens ikrafttræden, skal gælde fra opførelsen af eller væsentlige ændringer af eksisterende bygninger, dog senest i 2035. Herved er der stadig 20 års afskrivning, men der er ikke mulighed for mere end 20 år. Dermed fjernes et muligt incitament til at udsætte ny- og ombygninger for at undgå at blive omfattet af de nye krav.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Faglig sekretær

5.

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31
2600 Glostrup

Att: Kirsten Sejlstrup

16. august 2013
CK/13-02348

Den Danske Dyrlægeforenings kommentarer til lovforslag om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte.

Den Danske Dyrlægeforening (DDD) velkommer forslaget om at forbedre velfærden for søer og gylte, der holdes indendørs til landbrugsmæssigt formål.

Da søer kan være meget aktive i deres brunstperiode, og derfor kan skade andre søer, er det yderst positivt, at der åbnes op for muligheden for at "bokse søerne op" i op til 3 dage i den egentlige brunstperiode.

Det kan dog være svært i praksis at afgøre, hvornår soen er i forbrunst, og hvornår den er i egentlig brunst, idet der er individuel forskel på, hvor lang brunsten er på søerne, og hvornår den starter i forhold til fravæningstidspunktet.

En vigtig ting ved lovforslaget, som ikke bliver beskrevet, er, at den gennemsnitlige faringsprocent ligger lavere i besætninger med løsgående søer i løbestald/kontrolstald (undersøgt blandt producenter i UK). Det skyldes, at flere søer løber om, og derved skal flyttes "tilbage" i systemet og igen løbes. Derved bliver det ikke muligt at have helt 100% stabile grupper, hvor søerne bliver "socialiseret" allerede ved fravæning og følger samme gruppe søer frem til faring, sådan som det lægges op til i lovforslaget.

Med det nye lovforslag vil der være flere søer i den gruppe, der flyttes tilbage og oplever en ny omgang "stress" i forbindelse med både sammenblanding og løbning.

At holde søer i løsdrift kræver god management, og derfor er det vigtigt, at der ligeledes stilles krav til uddannelse og oplæring af personalet, når der kommer nye krav til driftsformen i svineproduktionen. Dyrevelfærd opnås i det hele taget bedst ved god management.

Har I spørgsmål eller behov for yderligere uddybning af DDD's bemærkninger, er I velkomne til at kontakte sekretariatet for DDD.

Med venlig hilsen

Christina Koefoed
Jurist

DDD-KURSUS

Fødevarestyrelsen

hoering@fvst.dk

cc: KISE@fvst.dk og RIBO@fvst.dk

Fredericia, 16-08-2013

**Høring over forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte,
J.nr. 2013-15-2301-01264/KISE**

Danske Svineproducenters bemærkninger:

Danske Svineproducenter takker for muligheden for at afgive høringssvar på ovenstående lovforslag og har følgende kommentarer:

Generelt

Danske Svineproducenter appellerer til, at lovforslaget forkastes. De lovgivere der måtte vælge at vedtage det foreliggende lovforslag påtager sig på et oplyst grundlag ansvaret for en markant forringelse af de danske svineproducenters konkurrenceevne.

I bemærkningerne til lovforslaget er denne forringelse af konkurrenceevnen vurderet at udgøre en påført samlet omkostning årligt på 314 millioner kr. over en 20-årig periode fra 2015. Beløbet svarer til 10-11 kr. pr. produceret gris. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi i februar 2013 har bekræftet størrelsesordenen af ovennævnte beløb som fortsat gældende.

Det skal imidlertid bemærkes, at der i Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomis beregninger især fokuseres på de afledte omkostninger som følge af, at der skal anvendes væsentligt mere strøelse i et system til løsgående søer, og at der således ikke er taget hensyn til en række øvrige omkostninger såsom produktivitetstab mv. På trods af dette er det ifølge analysen først, når de 25 procent bedste bedrifter målt på dækningsbidrag pr. årssø også indkøber foder og andre hjælpestoffer til de priser, som de bedste producenter har kunnet opnå, at tallene går i plus. Og det vel at mærke kun under forudsætning af, at producenterne sælger det samme antal smågrise pr. årssø både før og efter omlægningen til løsdrift – altså under forudsætning af, at systemomlægningen ikke har negative effekter på produktiviteten, hvilket ikke er realistisk.

Med andre ord så må det forventede tab for svineproduktionen ventes at være væsentligt større end det Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi anfører. Et realistisk estimat for meromkostningerne ved produktion i et system med løsgående søer i løbe-/kontrolafdelingen kan fås ved at se på, hvordan økonomien i den såkaldte UK-produktion er sammensat. UK-grise produceres på kontrakt og afsættes af de danske andelssvineslagterier specifikt til det engelske marked. UK-producenter opfylder allerede frivilligt de krav som nærværende lovforslag rummer

DANSKE SVINEPRODUCENTER

Karetmagervej 9, 7000 Fredericia

Tel: 7025 8070 Fax: 7025 8170

CVR nr. 2420 2372

e-mail: : info@danskesvineproducenter.dk. Hjemmeside: www.danskesvineproducenter.dk

plus enkelte yderligere krav relateret til fodersammensætning. For UK-grisene opnås en merpris. Baseret på faktuelle meromkostninger beregnes et tillæg pr. gris, som svineproducenten får for grisene ved salg i Danmark. Aktuelt opereres med et tillæg på 17 kr. pr. produceret gris, som skal modsvare de ekstraomkostninger der er forbundet med UK-produktionen. På trods af dette tillæg udgør UK-produktionen kun en begrænset del af den samlede danske svineproduktion af følgende to årsager:

- 1) markedet er begrænset, og der kan ikke afsættes ubegrænset
- 2) mange producenter har fravalgt muligheden for at producere UK-grise endda i forbindelse med nyetablering af stalde, da de ikke finder, at det aktuelle tillæg dækker de reelle omkostninger ved at producere i et staldsystem, hvor søerne er løsgående i løbe-/kontrolafdelingen..

Derfor er et rimeligt estimat for, hvilke omkostninger det foreliggende lovforslag vil påføre den danske svineproduktion pr. produceret gris 17 kr. pr. På sektorniveau svarer det til 17 kr. x 30 millioner producerede grise, svarende til 510 millioner kr. Skal svineproducenterne påtage sig denne omkostning, kommer det ikke til at ske uden betydelige konsekvenser for primærerhvervet.

Der er ikke noget vi i den danske svineproduktion har mindre brug for end lovgivning, der påfører svineproducenterne øgede produktionsomkostninger. Erhvervet er i forvejen trængt af en række forhold relateret til mere restriktiv lovgivning i Danmark end i hovedparten af vore nærmeste konkurrentlande i EU samt af følgerne af finanskrisen, som på ingen måde er et overstået kapitel i landbruget.

Konsekvenserne af en vedtagelse af lovforslaget vil uvægerligt blive en reduktion af den samlede danske svineproduktion. Nærer lovgiverne et ærligt ønske om, at den danske svineproduktion fortsat skal yde et bidrag til de offentlige kasser og beskæftigelsen, så er det foreliggende lovforslag ikke midlet. En forringelse af de danske svineproducenters konkurrenceevne kan i sagens natur ikke bringe noget positivt bidrag.

Konkrete bemærkninger til lovforslaget

Ikrafttrædelsestidspunkt

Det foreliggende lovforslag tager i flere henseender udgangspunkt i "Arbejdsgrupperapport om hold af svin" fra december 2010. Dog er det foreliggende lovforslag mere vidtgående på nogle punkter end hvad den bredt sammensatte arbejdsgruppe anbefaler.

Således er der i lovforslaget lagt op til en ikrafttræden 1. januar 2015, hvor arbejdsgruppens anbefaling er 1. januar 2021. Danske Svineproducenter finder denne fremrykning af ikrafttrædelsestidspunktet urimelig. Med henvisning til sin anbefaling om, at forbud mod fiksering af søerne i løbeafdelingen først bør træde i kraft den 1. januar 2021 pointerer arbejdsgruppen i sin rapport netop, "at erhvervet – henset til de store økonomiske konsekvenser, der vil være forbundet med et forbud mod fiksering i løbeafdelingen – på den anden side bør indrømmes en frist med henblik på at sikre en omlægning, som ikke er alt for byrdefuld for erhvervet."

DANSKE SVINEPRODUCENTER

Karetmagervej 9, 7000 Fredericia

Tel: 7025 8070 Fax: 7025 8170

CVR nr. 2420 2372

e-mail : info@danskesvineproducenter.dk. Hjemmeside: www.danskesvineproducenter.dk

Når en bredt sammensat gruppe af repræsentanter med faglig indsigt og repræsenterende alle relevante interessegrupper udtrykker sig så klart, er det vanskeligt at forstå, hvorfor det fra politisk side skal være nødvendigt at gå længere end det anbefalede.

Økonomi

Danske Svineproducenter bemærker, at de i "Arbejdsgrupperapport om hold af svin" fra december 2010 viste økonomiske konsekvenser taler for sig selv. Beregningerne udført af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi lægger ikke skjul på, at lovgivning på området vil medføre en betydelig økonomisk belastning på bedrifts- og sektorniveau.

Danske Svineproducenter finder imidlertid argumentationen i bemærkningerne til lovforslaget om at det beregnede driftstab for den gennemsnitlige producent ikke er større end forskellen mellem den fjerdedel af producenterne med højest indtjening og den fjerdedel med lavest indtjening. Derudover finder vi, at argumentationen om, at forbedret management vil kunne medvirke til at reducere indtjeningstabet ligeledes er en noget søgt argumentation, der alene skal tjene til det formål at sløre den økonomiske virkelighed, som Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomis beregninger viser.

Alle kan ikke være i den bedste fjerdedel og vil derfor ikke kunne opnå en rentabel produktion, og derfor vil det nødvendigvis medføre, at nogle må afvikle deres produktion. Hvis lovgiverne mener det som det fremgår af ovennævnte citat fra bemærkningerne til lovforslaget, må vi påpege, at man påtager sig ansvaret for en accelereret strukturudvikling, der vil resultere i færre svinebedrifter og en faldende produktion.

Dansk enegang vil være fatal

Danske soholdere er i direkte konkurrence med de hollandske svineproducenter om at forsyne det nordvestlige Tyskland og Polen med smågrise, hvor disse færdigproduceres. Hvis man på trods af vore bekymringer og protester vælger at gennemføre det foreliggende lovforslag, vil vi opfordre til, at man som minimum tilpasser den danske lovgivning til den hollandske lovgivning. Den hollandske lovgivning giver mulighed for, at søerne kan opstaldes i bokse indtil 4 dage efter løbning. En sådan justering af lovforslaget vil reducere smågriseproducentens tab som følge af de nye regler ganske betragteligt, så de danske svineproducenters mulighed for at konkurrere ikke fuldstændig undermineres.

Med venlig hilsen

Hans Aarestrup

Direktør, Landsforeningen af Danske Svineproducenter

DANSKE SVINEPRODUCENTER

Karetmagervej 9, 7000 Fredericia

Tel: 7025 8070 Fax: 7025 8170

CVR nr. 2420 2372

e-mail: : info@danskesvineproducenter.dk. Hjemmeside: www.danskesvineproducenter.dk

DYRENES BESKYTTELSE

Alhambravej 15
1826 Frederiksberg C
Tlf. 33 28 70 00
db@dyrenesbeskyttelse.dk
www.dyrenesbeskyttelse.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Fødevarestyrelsen

16. august 2013
Dok. Nr. D13-48245

Høring over Lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte

Dyrenes Beskyttelse skal hermed afgive sit høringssvar til Forslag til Lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte (forbud mod fiksering i løbe- og kontrolafdelingen).

Vedr. § 1:

Forbud mod fiksering hilses velkommen

Dyrenes Beskyttelse mener, at svin som minimum skal opstaldes i henhold til de krav, der er gældende under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", hvilket blandt andet indbefatter adgang til udendørs arealer og løsdrift i hele soens cyklus.

Imidlertid arbejder Dyrenes Beskyttelse også for forbedring af forholdene for de mange millioner dyr i den industrielle svineproduktion. På baggrund af den omfattende dokumentation for meget alvorlige velfærdsproblemer som følge af fiksering hilser Dyrenes Beskyttelse derfor et forbud mod fiksering i løbe- og kontrolafdelingen velkommen.

Søerne bør på sigt være løse i grupper

Det allerede eksisterende krav om løsdrift under drægtigheden kræver, at søer er løse i grupper. Kravet gælder som bekendt i hele EU og er blevet indført for 10 år siden med en 10 årig overgangsordning, så det i dag gælder alle stalde. Kravet om løsdrift i grupper er indført på baggrund af stor og veldokumenteret viden om svin som stærkt sociale dyr. Det er således forbudt at opstalde drægtige søer individuelt, sådan som det med lovforslaget tillades for perioden fra fravæning til fire uger inde i drægtigheden. Dette er uforståeligt, da søerne i denne periode er endnu mere socialt aktive, end de er det senere i drægtigheden. Den ekstraordinære sociale motivation er således også fremhævet i lovforslagets bemærkninger som argument for forbuddet mod fiksering, ligesom det var et vigtigt argument i arbejdsgruppen om hold af svin, hvis anbefalinger ligger til grund for lovforslaget. Hensynet til søernes velfærd tilsiger således, at de også i denne periode bør opstaldes i grupper. Arbejdsgruppen anfører, at der samtidig vil kunne drages god nytte af den forhøjede sociale motivation, da de

rangkampe som følger af den lovpligtige gruppering senest fire uger inde i drægtigheden, vil kunne mildnes, hvis de sker i forbindelse med den særlige sociale motivation knyttet til brunsten.

Det eneste argumentet for individuel opstaldning, der anføres i lovforslagets bemærkninger er, at *"svineproducenter, der allerede benytter denne produktionsform, herunder til produktion af UK-grise (Englandsgrise) vil kunne fortsætte produktionen i eksisterende løsdriftssystemer"*.

Dyrenes Beskyttelse anerkender hensynet til producenter med eksisterende staldanlæg, men anbefaler, at der af hensyn til dyrenes velfærd stilles krav om, at nybyggerier og større ombygninger indrettes til løsdrift i grupper ligesom det allerede er påkrævet for drægtige søer. Som anført i arbejdsgruppens rapport og i ministeriets bemærkninger til lovforslaget *"foreligger der i dag god viden om egnede management- og opstaldningsforhold af søer holdt i grupper under brunster"* og det er derfor ikke problematisk at nyetablere anlæg til søer i grupper fremfor i individuelle stier.

Mulighed for rutinemæssig fiksering er meget u hensigtsmæssig

Dyrenes Beskyttelse finder det særdeles beklageligt og meget overraskende, at der gives mulighed for fiksering i 3 dage i den egentlige brunstperiode, og at det efter alt at dømme vil kunne ske rutinemæssigt. Muligheden er formuleret som at fiksering kan ske *"såfremt det vurderes at dyret på grund af sin adfærd kan skade sig selv eller andre dyr"*. Bemærkningerne til lovforslaget tyder imidlertid ikke på, at der vil blive stillet nærmere krav til denne vurdering. Det lader således til, at det vil blive op til svineproducenten selv at bestemme, om han/hun finder fiksering nødvendig ud fra en subjektiv bedømmelse eller formodning om, at søer kan komme til skade, når de er løse og ikke ud fra en konkret vurdering af den enkelte so og hendes adfærd og situation i flokken.

Dette er af flere grunde betænkeligt. Arbejdsgruppen om hold af svin har på baggrund af Århus Universitets udredning af området udtalt følgende (Arbejdsgrupperapport om hold af svin, side 65-66):

"Arbejdsgruppen anerkender, at der i forbindelse med brunsten kan være problemer med søer, som springer op på hinanden. Hvis underlaget er glat, eller hvis der er stor forskel på størrelsen af dyrene, kan dette resultere i benskader. Arbejdsgruppen bemærker dog samtidig, at problemer med benskader sandsynligvis kan begrænses gennem management. Arbejdsgruppen kan dog ikke udelukke, at der, hvis søer skal gå løse i løbeafdelingen, kan opstå behov for undtagelsesvist at isolere enkelte søer fra flokken. Der skal endvidere være flugtmuligheder for de søer, der bliver sprunget op på".

Dyrenes Beskyttelse er enig i arbejdsgruppens bemærkninger. På den baggrund skal Dyrenes Beskyttelse på det kraftigste anbefale, at det i lovgivningen sikres, at der er tale om "undtagelsesvist at isolere enkelte søer" og at dette fra starten formidles tydeligt, så der ikke er tvivl om tolkningen¹.

¹ Som inspiration til præcisering og formidling kan Dyrenes Beskyttelse anbefale den svenske lovgivning og bemærkninger til forbud mod fiksering under faring og dægivning. Muligheden for undtagelsesvist fiksering i få dage omkring faring blev ved lovens vedtagelse i vidt omfang af producenterne tolket som en mulighed for rutinemæssig fiksering, hvorefter de svenske myndigheder i en senere revidering præciserede, at der skulle være tale om konkret vurdering af den enkelte so og der ikke måtte fikseres forebyggende ud fra en generel forventning om problemer ved at have søer løse under faring. Dette er formidlet med eksempler i materiale, der supplerer loven.

Dette er vigtigt fordi rutinemæssig fiksering under brunsten vil have en række særdeles uacceptable følger:

- 1) Under selve brunsten har søerne en hormonelt drevet aktiv, rastløs og socialt opsøgende adfærd, som det er af endog meget alvorlig velfærdsmæssig betydning at forhindre gennem fiksering. Dette er nøje beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget som en vigtig grund til at indføre forbuddet mod fiksering i løbe-kontrolafdelingen. Det er derfor paradoksalt, hvis rutinemæssig fiksering tillades netop i den periode, der fremføres som argument for kravet om løsdrift.
- 2) Da søerne ifølge forslaget kun må fikseres under selve brunsten vil rutinemæssig fiksering betyde, at de skal komme fra fiksering i farestalden til få dages løsdrift i løbe-kontrolafdelingen indtil de er kommet i brunst, hvorefter de igen fikseres nogle dage og til sidst er løse i resten af drægtigheden. Cyklus efter cyklus. Sådanne skift mellem fiksering og løsdrift er skadelige for søernes velfærd som dokumenteret af undersøgelser af skift mellem de to opstaldningsformer (omtalt i vidensyntese fra Århus Universitet i arbejdsgruppe-rapport om hold af svin). Der er derfor stærkt betænkeligt at indføre skift mellem løsdrift og fiksering fremfor at satse helhjertet på løsdriften, og det strider mod lovens intention om bedre dyrevelfærd.
- 3) Arbejdsgruppen om hold af svin anfører som en fordel ved forbud mod fiksering, at rangkampe i forbindelse med gruppering forud for drægtigheden vil kunne mindskes på grund af den særlige sociale motivation forbundet med brunsten. Derfor vil det være helt u hensigtsmæssigt, hvis der åbnes for rutinemæssig fiksering af søerne netop på dette tidspunkt og endnu et af argumenterne for løsdriften er sat ud af spil.
- 4) En vidtgående mulighed for rutinemæssig fiksering under brunsten virker ikke motiverende for læring og praktisering af optimal management af løse søer og indretning af stalde, så søerne ikke kommer til skade i forbindelse med brunstadsfærden (ordentlig plads, gode skridsikre gulve, flugtmuligheder og optimal management som beskrevet af arbejdsgruppen i det ovenfor anførte citat og af Århus Universitets vidensyntese til arbejdsgruppen). Den lette løsning vil være at fikserer i perioden fremfor at bruge de fornødne ressourcer. Herved fremmes en udvikling i retning af stalde, der netop ikke er indrettet optimalt med henblik på løsdrift og på at rumme søernes naturlige adfærd med et minimum af skader til følge.

Kortvarig isolering af enkelte dyr skal kunne kontrolleres

I forlængelse af, at det klargøres, at enkelte søer kun undtagelsesvist og på konkret foranledning må isoleres fra flokken, skal Dyrenes Beskyttelse opfordre til, at der udarbejdes klare retningslinjer som bevirker, at det ved offentlig velfærdskontrol og i sundhedsrådgivningen ikke vil blive anset for acceptabelt, at alle søer eller hovedparten af søerne står fikseret under brunsten/er isoleret i sti (se nedenfor). Endvidere skal det sikres, at der i besætningen foretages tilstrækkelig registrering til, at det kan kontrolleres, hvor længe den enkelte so er fikseret/er isoleret i sti og hvorfor.

Isolering af enkelte dyr skal ske til stier ikke ved fiksering

Dyrenes Beskyttelse skal opfordre til, at det i loven påkræves, at den undtagelsesvis isolering af enkelte søer sker til stier fremfor ved fiksering. Der er intet fagligt belæg for, at søer skal fikseres i snævre bokse uden bevægelsesmulighed i stedet for at blive fjernet fra flokken ved at blive sat i stier. Før brunsten og i resten af drægtigheden må søerne ifølge gældende lov og det nye lovforslag fjernes til stier, men *ikke* til fiksering. Søer har under brunsten ikke mindre behov for at kunne bevæge sig, end de har under drægtigheden. Det forholder sig tværtimod sådan, at søerne under brunsten har ekstraordinært stort behov for at kunne bevæge sig på grund af deres hormonelt styrede rastløshed og opbrudte døgnrytme, som beskrevet i lovforslagets bemærkninger. Ud fra en velfærds-mæssig vurdering og viden om søernes adfærd, er det derfor paradoksalt at give mulighed for fiksering netop under brunsten.

Fødevareministeriet begrunder tilladelsen af fiksering "*når det vurderes at dyret på grund af sin adfærd kan skade sig selv eller andre dyr*" med hensynet til at undgå alvorlige skader, især benskader. Denne argumentation er uforståelig af to grunde:

- 1) Det beskrevne hensyn opnås fuldt ud ved at sætte de pågældende dyr i stier for sig selv eller i stier med få andre individer, sådan som loven tilsiger for resten af opholdet i løbe-kontrolafdelingen og i drægtighedsperioden, når der er tale om aggression, sygdom eller skader. Ifølge arbejdsgruppen om hold af svin drejer det sig under alle omstændigheder kun om få individer, der har behov for at komme væk fra flokken, hvorfor der en gang for alle bør gøres op med den lidelsesvoldende fiksering.
- 2) Dyrenes Beskyttelse har set nærmere på, om der er belæg for påstanden om, at søer får benskader af at gå løse under brunsten². Dette var tilsyneladende tilfældet i ældre undersøgelser med konkurrenceprægede mere ressourcefattede systemer (disse gled ud efterhånden som der kom erfaring med søer i løsdrift). I dag er "en æde-boks per so" det fremherskende system og det er da også i dette system, at rutinemæssig fiksering vil skulle anvendes, da der her til hver so er en boks med mulighed for låsning bag soen og dermed fiksering. I Videncenter for Svineproduktions undersøgelser af dette system sker udtagning kun i meget lille omfang på grund af benproblemer. Det sker alt-overvejende på grund af manglende brunst, hvilket er tæt knyttet til management og udsætningsstrategi. I den ene undersøgelse tages mindre end 1 pct. ud af flokken på grund af benproblemer (Meddelelse 698, 2005) og i den anden tages 1-2 pct. ud (Meddelelse 697, 2005). Der blev ved sammenligning med fiksering taget så lidt som 0,8 pct. flere søer ud på grund af benproblemer, når søerne var løse, end når de var fikseret. En så lille forskel tyder ikke på, at der er statistisk flere søer, der skal tages ud på grund af benproblemer, når søerne er løse end når de er fikseret, og fiksering er under alle omstændigheder et voldsomt middel at sætte ind, når benproblemerne forekommer i så lille et omfang (vel og mærke når stalden er indrettet med ordentligt skridsikkert gulv og flugtmuligheder, hvilket rimeligvis må lægges til grund i lovgivningsprocessen, fordi den fornødne erfaring og viden om indretning af systemerne allerede findes). I overensstemmelse hermed skriver Århus Universitet i vidensgrundlaget til arbejdsgruppen, at evt. øget udtagning i løsdrift først og

² Se Dyrenes Beskyttelses rapport "Hold af svin – en industriel produktion" side 34
<http://www.dyrenes-beskyttelse.dk/sites/default/files/landbrugsdyr/svin/Svinerapport2011.pdf>

fremmest er et managementproblem forbundet med at opdage brunsten og ikke med benskader hos søerne.

Brug for mere plads

De nuværende krav til opstaldning af grupper af søer lægges til grund for arealkrav i løbe-kontrolafdelingen. Dyrenes Beskyttelse mener, at der bør stilles krav om mere plads til søerne, da der som beskrevet i arbejdsgrupperapport om hold af svin er brug for ekstra plads til hensigtsmæssig afvikling af brunstadfærden samt rangordendanelse.

Brug af termen goldsøer er forvirrende

Af mere teknisk karakter skal det bemærkes, at brugen af termen goldsøer ikke i alle tilfælde virker hensigtsmæssig/dækkende. Goldso defineres som "en so fra fravæning og indtil løbning". Når en so må fikseres i 3 dage i den egentlig brunstperiode, jf. § 5 nyt stk. 1, skal det så forstås sådan, at den skal være løs straks efter løbning? Hvis dette ikke er tilfældet bør den bredere term "søer" eventuelt benyttes. Tilsvarende gør sig gældende i ændringen i § 7a. Det forekommer endvidere, at goldsøer mangler at blive nævnt i § 6 stk 1, 2 og 3, da søerne også vil skulle opholde sig i de omtalte løsdrift-systemer forud for løbning.

Vedr. § 2:

Snarlig ikrafttræden er positivt

Dyrenes Beskyttelse hilser den snarlige ikrafttræden for nybyggerier og større ombygninger velkommen. Dyrenes Beskyttelse er enige med Fødevareministeriet i, at lovkravet af hensyn til søernes velfærd bør indføres allerede 1. januar 2015, så der ikke kan spekuleres i byggerier til fikserede søer i en længere årrække. Dyrenes Beskyttelse støtter således, at kravet indføres før end det af arbejdsgruppen om hold af svin anbefalede.

Dyrenes Beskyttelse bemærker endvidere, at ministeriet i bemærkningerne til lovforslaget har gjort sig en række overvejelser om, hvornår byggerier skal betragtes som nybyggerier og ombygninger, der er omfattet af forbuddet. Dyrenes Beskyttelse finder det prisværdigt, at ministeriet på forhånd har anlagt en restriktiv opfattelse således, at der ikke i større omfang kan spekuleres i at opretholde fiksering af søerne i nybyggerier og større ombygninger.

Alt for lang overgangsperiode for eksisterende anlæg

For eksisterende anlæg træder forbuddet mod fiksering først i kraft 1. januar 2035. Dyrenes Beskyttelse finder overgangsperioden uacceptabelt lang. Da den danske regel om løse drægtige søer blev indført i 1999 gjaldt en overgangsperiodeovergangsperiode på 15 år. Denne blev imidlertid overhalet af EU's krav om løsdrift i drægtighedsstalden som i 2003 medførte en overgangsperiode på 10 år. Dyrenes Beskyttelse er uforstående overfor, at man på den ene side indfører et forbud mod fiksering med henvisning til de meget alvorlige velfærdsmæssige konsekvenser for dyrene og på den anden side giver en overgangsperiode, der er markant længere, end hvad der hidtil er set. Der er i høringsmaterialet ikke forklaret hvorfor perioden er forlænget i forhold til indførelse af krav om løse drægtige søer. Efter Dyrenes Beskyttelses opfattelse bør overgangsperioden være kortest muligt og maksimalt 10 år.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'R' followed by a smaller 'i' and a period. The signature is fluid and cursive.

Britta Riis, direktør

A handwritten signature in black ink, reading 'B Damm'. The 'B' is large and the 'Damm' is written in a cursive style.

Birgitte Iversen Damm
Dyrlæge, Ph.D., projektleder svin

Til Fødevarestyrelsen.

Høring over forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, j.nr. 2013-15-2301-01264/KISE

DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug har haft ovenstående forslag til lov om ændring af lov i høring.

De foreslåede ændringer er i et vist omfang i overensstemmelse med anbefalingerne i rapporten fra Arbejdsgruppen om hold af svin fra december 2010, hvor det for at tilgodese dyrevelfærd anbefales på sigt at indføre et forbud mod fiksering af søer og gylte i løbeafdelingen. Det er imidlertid vores opfattelse, at fiksering af søer op til 3 dage omkring brunst samt individuel opstaldning i den aktuelle del af reproduktionscyklussen, hvor dyrene er særdeles socialt orienteret, kompromitterer dyrevelfærden unødigt. Desuden bør kravene til gruppeopstaldning skærpes af hensyn til såvel dyrevelfærd som succesfuld løbning. Der er redegjort yderligere for disse synspunkter nedenfor.

Forbrunst og brunst er kendetegnet ved en særlig høj motivation for aktivitet, opsøgende adfærd og social kontakt. Bevægelseshæmning pga. fiksering og begrænsning i social kontakt pga. af individuel opstaldning er derfor en særlig stor belastning for dyrene i netop denne periode, men kan lette arbejdet i forbindelse med løbning, især når der anvendes KS (kunstig sædooverføring /inseminering), og sikrer tillige, at poltene/søerne får ro de første timer efter løbning, hvilket øger chancen for succesfuld befrugtning. Korterevarende fiksering eller individuel opstaldning i forbindelse med løbningen er derfor hensigtsmæssigt, men af hensyn til dyrevelfærd bør varigheden af fiksering/individuel opstaldning begrænses til den tid, der er nødvendig for at sikre en håndterbar og succesfuld løbning. Dette vil være omkring 3 timer i forbindelse med løbning.

Fiksering i en periode på 3 dage vil derimod være en unødigt belastning af dyrene, og en belastning der i øvrigt vil blive større fremover, når fiksering optræder i mindre omfang som følge af forbud mod fiksering i størstedelen af reproduktionscyklus. For søer og polte, der gruppeopstaldes ved indsættelse i løbestalden vil både fiksering eller individuel opstaldning i en periode på 3 dage omkring brunst desuden medføre en unødigt belastning, når de sættes tilbage i gruppen efter løbning, idet selv kortere tids adskillelse fra gruppen synes at medføre øget aggression (Jensen, M.B., L. J. Pedersen, S.W. Hansen, L. Munksgaard, J. Ladewig, L. Matthews, 2001. Effect of interrupted social contact on the social behaviour of calves and piglets. Behavioural Processes 56:23-29).

DCA - Nationalt Center for
Fødevarer og Jordbrug

Karl Tolstrup

Specialkonsulent

Dato: 16. august 2013

Direkte tlf.: 87151265

Mobil tlf.: 22172062

Fax: 8715 6076

E-mail:

karl.tolstrup@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Reference: ktp

Side 1/2

Individuel opstaldning i løbe- og kontrolafdelingen kan, udover at være en belastning i sig selv, indebære, at aggression i forbindelse med dannelse af grupper til drægtighedsstalden forøges i forhold til, hvis gruppedannelsen sker i løbestalden, dels fordi arealtildelingen i praksis som oftest er større i løbeafdelingen end i drægtighedsstalden for at undgå skader, og dels fordi indtrædelsen af brunst nogle dage efter gruppering i løbestalden dæmper aggressiviteten. Der er ikke umiddelbart produktionsøkonomiske begrundelser i form af mindre plads- eller arbejdsforbrug eller utilstrækkelig erfaring med gruppeopstaldning i løbeafdelingen for at tillade individuel opstaldning. Afprøvninger for 8 eller flere år siden viste imidlertid, at reproduktionen kan forringes ved gruppeopstaldning, men den nu betydeligt øgede erfaring med gruppeopstaldning må formodes at have ændret dette forhold. Mulighed for individuel fodertildeling i implantationsperioden og gode arbejdsforhold i forbindelse med 3 uges drægtighedstest, der i Arbejdsgrupperapporten om hold af svin nævnes som en fordel ved individuel opstaldning fremfor gruppeopstaldning, kan i nogen grad sikres ved brug af stier til gruppeopstaldning med æde-/insemineringsbokse, der er det mest anvendte system i praksis. Dette system giver også svage søer mulighed for periodevist at undgå flokken, hvorved behovet for belastende flytninger til aflastningsstier bliver mindre.

Med hensyn til kravene i forbindelse med gruppeopstaldning skal vi gøre opmærksom på, at en arealtildeling i løbestalden, der svarer til arealtildelingen i drægtighedsstalden, er utilstrækkelig set i forhold til dyrevelfærd og generelt ikke anvendes i praksis. Den opfattende opspringsaktivitet under brunst er pladskrævende, og hvis skader skal undgås er yderligere pladstildeling nødvendig. Desuden øger det høje aktivitetsniveau, rastløsheden og de hyppige sociale kontakter under forbrunst og brunst risikoen for aggression, hvis der ikke tildeles yderligere plads. Ligeledes fordrer opspringsaktiviteten, at der stilles krav om skridsikre gulve, hvis skader skal undgås. Endelig synes størrelsen af reduktionen i kravet til smalleste stibredde i stier med gylte ikke umiddelbart velbegrundet ud fra forskellen i gylte og søers størrelse. Afslutningsvis er det vores opfattelse, at signalværdien ved at tillade brug af bokse i mere end få timer i nye staldtyper (nybygning eller ombygning, som vil være en uundgåelig konsekvens af den foreslåede lovændring) bør overvejes set i forhold til en politisk målsætning om på sigt at forbyde fiksering i hele reproduktionscyklus.

Høringssvaret er forestået af temakoordinator for husdyr, seniorforsker Karin Hjelholt Jensen med fagligt bidrag fra seniorforsker Lene Juul Pedersen, seniorforsker Mette S. Herskin, seniorforsker Karen Thodberg og sektionsleder Jan Tind Sørensen, alle fra Institut for Husdyrvidenskab.

Med venlig hilsen

Karl Tolstrup
Specialkonsulent, koordinator for myndighedsrådgivning DCA

Kopi: Center for Innovation

Dato 16. august 2013
Side 1 af 2

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31
2600 Glostrup

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Vedr.: Høring over forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte

Landbrug & Fødevarer skal med henvisning til henvendelse af 3. juli 2013, j.nr. 2013-15-2301-01264 afgive følgende bemærkninger til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte.

Lovforslaget er opfølgning på en rapport udarbejdet af Justitsministeriets arbejdsgruppe i perioden 2007 – 2010. Anbefalingen om ændring af lovkravene for hold af søer i løbe-kontrolafdelingen blev allerede i rapporten beskrevet som en væsentlig økonomisk belastning for svineproducenterne, som også jf. forslagens bemærkninger fortsat udgør 314 mio. kr. pr. år. Det blev påpeget, at det kunne forventes, at der ud over denne meromkostning til produktionen var en betydelig risiko for, at det nuværende markedstillæg for produktion med løsdrift i løbestalden ville bortfalde. På den baggrund besluttede arbejdsgruppen, at lovforslaget først skulle træde i kraft efter 10 år.

Siden arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde har der været en lang periode med ringe indtjening i svineproduktionen. Samtidig har den generelle finansielle krise klart demonstreret, at dansk erhvervsliv har brug for lige vilkår med udenlandske producenter, hvis der fortsat skal sikres arbejdspladser i og valutaindtjening til Danmark. Dette lovforslag forringer på meget uheldig vis den internationale konkurrenceevne for de danske svineproducenter.

Lovforslaget har endvidere den uheldige konsekvens, at et godt markedsdrevet initiativ for dyrevelfærd undermineres. I dag går ca. 10 pct. af søerne løse i løbestalden, og det honoreres pt. med ca. 50 øre pr. kg til producenten. Der er en betydelig risiko for, at dette tillæg forsvinder med vedtagelsen af lovforslaget. Dette er et stort problem i forhold til forringelse af produktionsvilkårene for de producenter, som allerede har indrettet sig herpå. Det er samtidig et mere principielt problem, da den fremtidige politik på dyrevelfærdsområdet i EU i høj grad lægger op til, at markedsdrevne initiativer er en af hovedvejene til, at løfte dyrevelfærd i fremtiden. Hvis eksisterende markedsdrevne initiativer undermineres ved, at de indføres som nationale lovkrav, forringer det åbenlyst incitamenterne til at tage sådanne initiativer i fremtiden.

Landbrug & Fødevarer skal opfordre til, at regeringen tager initiativ til, at de foreslåede regler gennemføres i regi af EU i stedet for som en national lovgivning med deraf følgende særbyrder for dansk svineproduktion.

Landbrug & Fødevarer har følgende specifikke bemærkninger til forslaget:

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 148 milliarder kroner årligt og med 183.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksport erhverv

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Polte/gylte:

Gylte defineres som *et hundyr efter kønsmodning og inden faring (§ 2)*. I forhold til løbe- og kontrolafdelingen dækker begrebet således både over polte og gylte. Polte i løbe- og kontrolafdelingen opstaldes dermed i stier med krav svarende til gylte.

Stier til "gylte før løbning" (polte) er typisk mindre end resten af løbe-kontrolafdelingen, og det vil være en stor udfordring at indrette disse med et leje, hvor der tildeles halm tilsvarende resten af løbe-kontrolafdelingen og samtidig undgå svineri.

Derfor bør begrebet "gylte" differentieres i henholdsvis "gylte før løbning" og "gylte efter løbning".

For "gylte før løbning" (polte) bør kravet om strøelse ikke gælde på det faste/drænede gulv.

Boks i opspringsperioden:

I lovforslaget er det foreslået, at "Goldsøer der er opstaldet i grupper kan i højst tre dage i den egentlige brunstperiode opstaldes i enkeldyrsboks". Undtagelsen for goldsøer bør også gælde for den foreslåede nye gruppe "gylte før løbning".

Det har en betydelig positiv effekt på søernes velfærd, at de kan opstaldes i bokse i tre dage. Men der er behov for at have mulighed for en periode på minimum fem dage, da søerne kommer forskelligt i brunst og har forskellig brunstlængde. Enkelte søer i forbrunst/brunst er meget springaktive og yderst forstyrrende/belastende for de øvrige søer.

Det fremgår endvidere af tillægget, at øvrige søer der ikke er drægtige – slagtesøer og ovenstående omløbere også skal være løsgående. Det vil være uhensigtsmæssigt, fordi disse søer dermed kortvarigt opstaldes i flok med dannelse af rangorden til følge. Der bør derfor være mulighed for, at disse søer, som ofte er svage, kortvarigt kan opstaldes i boks.

I lovforslaget ændres det ikke på kravene til boksenes dimensioner, hvor det er fastsat, at "hvert svin kan kunne lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær" og hvor der skal være "90 cm fast gulv målt fra krybbens bagkant". I boksene til "gylte før løbning" (polte) bør kravet til fast gulv kun være 60-70 cm, da dyrene er mindre en fuldvoksne søer. Hvis boksene bliver for lange vil det føre til svineri på det faste gulv med deraf forringet hygiejne.

Bemærkninger til lovforslaget

I bemærkningernes afsnit 3.2.2 har Fødevareministeriet noteret, at det gennemsnitlige beregnede driftstab er mindre end forskellen i indtjening mellem den bedste og dårligste fjerdedel af producenterne. Denne oplysning er irrelevant for problemstillingen, og denne bør udgå. Der vil altid være en betydelig variation mellem bedrifter, og det vil være uafhængigt af de nye krav.

Med venlig hilsen

Per Olsen
Afdelingsleder

Veterinære forhold og Dyrevelfærd

D +45 3339 4281
M +45 2724 5981
E pol@lf.dk